

EDUSKUNNAN VASTAUS 100/2013 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kirkkolain muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi kirkkolain muuttamisesta (HE 47/2013 vp).

Valiokuntakäsittely

Hallintovaliokunta on antanut asiasta mietinnön (HaVM 13/2013 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

kirkkolain muuttamisesta

Kirkolliskokouksen ehdotuksen ja eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan kirkkolain (1054/1993) 1 luvun 3 §:n 3 momentti, 3 luvun 2 §:n 2 momentti, 8 luvun 1 ja 3 §, 16 luvun 2 §:n 3 momentti, 17 b luvun 1 §:n 1 momentin 5 kohta, 19 luvun 4 §:n 2 ja 3 momentti, 24 luvun 3 §:n 1 momentin 4 ja 6 kohta, 7 §:n 1 momentti, 11 §:n 2 momentti, 14 §:n 1 momentin 4 ja 6 kohta ja 15 § sekä 25 luvun 10 §,

sellaisina kuin ne ovat, 1 luvun 3 §:n 3 momentti laissa 587/2006, 3 luvun 2 §:n 2 momentti laissa 619/1998, 8 luvun 1 § laeissa 1691/1995 ja 236/2006, 8 luvun 3 § laeissa 236/2006 ja 689/2008, 16 luvun 2 §:n 3 momentti laissa 787/2010, 17 b luvun 1 §:n 1 momentin 5 kohta ja 19 luvun 4 §:n 3 momentti laissa 1274/2003, 19 luvun 4 §:n 2 momentti laeissa 1274/2003 ja 236/2006, 24 luvun 3 §:n 1 momentin 4 kohta, 11 §:n 2 momentti ja 14 §:n 1 momentin 4 ja 6 kohta laissa 1008/2012, 24 luvun 3 §:n 1 momentin 6 kohta, 7 §:n 1 momentti ja 15 § laissa 236/2006 sekä 25 luvun 10 § osaksi laissa 1008/2012, sekä

lisätään 1 luvun 3 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1279/2003 ja 587/2006, uusi 4 momentti ja lukuun uusi 4 §, 17 b lukuun uusi 4 a § sekä 24 luvun 14 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1274/2003 ja 1008/2012, uusi 4 momentti seuraavasti:

1 luku

Kirkon tunnustus, tehtävä ja jäsenet

3 §

Jäsenet

Kirkon jäseneksi voi liittyä Suomen kansalainen sekä ulkomaalainen, jolla on kotikuntalais-
sa (201/1994) tarkoitettu kotikunta Suomessa.
Suomessa asuva, kotikuntaa vailla oleva ulko-
maalainen voi liittyä kirkon jäseneksi, jos hän on
osallistunut seurakunnan toimintaan kolmen
kuukauden ajan.

Kirkon jäseneksi liittyvä ei voi samanaikai-
sesti olla muun uskonnollisen yhdyskunnan jä-
sen. Muulla uskonnollisella yhdyskunnalla ei
tässä luvussa tarkoiteta sellaista uskonnollista
yhdyskuntaa, jonka kanssa kirkolliskokous on
hyväksynyt sopimuksen jäsenyyden vastavuo-
roisista edellytyksistä.

4 §

Jäsenyyden lakkaaminen

Kirkon jäsenyys lakkaa, kun:

- 1) jäsen eroaa kirkosta;
- 2) jäsen liittyy muun uskonnollisen yhdys-
kunnan jäseneksi;
- 3) jäsenellä ei ole enää kotikuntaa tai väestö-
kirjanpitokuntaa Suomessa;
- 4) kotikuntaa vailla oleva ulkomaalainen jä-
sen ei enää asu Suomessa.

3 luku

Kirkon hallinnollinen ja kielellinen jako

2 §

Seurakunta ja sen jäsenet

Kirkon jäsen on sen seurakunnan jäsen, jonka
alueella hänellä on kotikuntalaisa tarkoitettu
kotikunta ja siellä oleva asuinpaikka taikka

väestökirjanpitokunta. Kotikuntaa vailla oleva
ulkomaalainen kirkon jäsen on sen seurakunnan
jäsen, jonka alueella hän asuu. Kirkkohallitus
voi kuitenkin antaa määräyksiä siitä, milloin kir-
kon jäsen voi olla kotikuntansa alueella olevan
muun seurakunnan jäsen.

8 luku

Kirkkoherranvaali ja seurakuntavaalit

1 §

Kirkkoherranvaali

Seurakunnan kirkkoherran valitsevat seura-
kunnan äänioikeutetut jäsenet (*kirkkoherran vä-
litön vaali*).

Kirkkovaltuuston tai seurakuntaneuvoston
pyynnöstä tuomiokapituli voi päättää, että
kirkkoherra valitaan vaalilla, jonka toimittaa
kirkkovaltuusto tai seurakuntaneuvosto (*kirkko-
herran välillinen vaali*).

Tuomiokapituli voi päättää, että yhteinen
kirkkoherra valitaan välillisellä vaalilla, jos joku
yhteisen kirkkoherran viran seurakunnista sitä
pyytää.

Päätös välillisen vaalin toimittamisesta tulee
tehdä ennen viran haettavaksi julistamista.

3 §

Äänioikeus

Seurakuntavaaleissa äänioikeus on jokaisella
kirkon jäsenellä, joka viimeistään ensimmäi-
senä vaalipäivänä täyttää 16 vuotta ja jolla on
kotikuntalaisa tarkoitettu kotikunta Suomessa.
Äänioikeutta käytetään siinä seurakunnassa, jos-
sa äänioikeutettu on merkitty seurakunnan jä-
seneksi viimeistään vaalivuoden elokuun 15 päi-
vänä. Valituksen johdosta uudelleen toimitetta-
vissa seurakuntavaaleissa ja 5 §:ssä tarkoitettui-
sa poikkeuksellisissa seurakuntavaaleissa sekä
kirkkoherran välittömässä vaalissa äänioikeutta
käytetään siinä seurakunnassa, jossa vastaava

merkintä on tehty viimeistään 70 päivää ennen ensimmäistä vaalipäivää.

Kirkkoherran välittömässä vaalissa äänioikeus on viimeistään ensimmäisenä vaalipäivänä 18 vuotta täyttävällä kirkon jäsenellä, jolla on kotikuntalaissa tarkoitettu kotikunta Suomessa ja joka on merkitty kyseisen seurakunnan jäseneksi viimeistään 70 päivää ennen ensimmäistä vaalipäivää.

Äänioikeutetuilla on yhtäläinen äänioikeus. Vaaliluettelosta, vaalien toimittamisesta ja vaalien tuloksen laskemisesta säädetään tarkemmin kirkon vaalijärjestyksessä.

- 2) tuomiokapituli;
- 3) kirkkoneuvosto;
- 4) yhteinen kirkkoneuvosto;
- 5) seurakuntaneuvosto;
- 6) vähintään kymmenen hiippakuntaan kuuluvan seurakunnan seurakuntavaaleissa äänioikeutettua jäsentä (*jäsenaloite*).

Jäsenaloitteen kunkin tekijän on omakätisen allekirjoituksensa yhteyteen selvästi merkittävä nimensä, syntymäaikansa ja se seurakunta, jossa hänellä on äänioikeus. Aloiteasiakirjassa on lisäksi mainittava lähettäjän nimi sekä tarvittavat yhteystiedot aloitteen käsittelemiseksi.

16 luku

Kirkonkirjat ja seurakunnan arkisto

2 §

Kirkonkirjojen käyttötarkoitus

Kirkkohallitus saa käyttää jäsenrekisterin tietoja tilastojen laatimisessa ja kirkon toimintaan liittyvien tutkimusten tekemisessä. Tuomiokapituli saa käyttää jäsenrekisterin tietoja tässä laissa tai sen nojalla säädettyjen tai määrättyjen tehtävien hoitamisessa.

17 b luku

Hiippakuntavaltuusto

1 §

Tehtävät

Hiippakuntavaltuuston tehtävänä on:

- 5) käsitellä sille tehtyt aloitteet;

4 a §

Aloiteoikeus

Aloitteen hiippakuntavaltuustolle voi tehdä:
1) hiippakuntavaltuuston jäsen;

19 luku

Tuomiokapituli

4 §

Päätösvaltaisuus

Tuomiokapituli käsittelee asian täysilukuisena, jos se koskee papin tai lehtorin pysymistä kirkon tunnustuksessa.

Kirkkoherran välittömän vaalin vaaliehdotusta tehtäessä jokaisesta sijasta äänestetään erikseen.

24 luku

Alistaminen ja muutoksenhaku

3 §

Oikaisuvaatimus

Viranomaisen päätökseen tyytymätön voi tehdä, jollei tässä laissa toisin säädetä, kirjallisen oikaisuvaatimuksen seuraavasti:

- 4) tuomiokapitulin päätöksestä, joka koskee 5 luvun 3 §:ssä tarkoitettua papin ja 6 luvun 29 §:ssä tarkoitettua lehtorin pysymistä kirkon tunnustuksessa taikka papin pappisviran velvollisuuksien vastaista toimintaa, niiden laiminlyöntiä tai papille sopimatonta käytöstä, sekä

tuomiokapitulin alaisen toimielimen ja viranhaltijan päätöksestä tuomiokapitulille;

6) kirkkoherran välittömässä vaalissa tai seurakuntavaalissa käytettävästä vaaliluettelosta vaalilautakunnalle.

7 §

Oikaisuvaatimus- ja valitusoikeus vaaliluettelosta

Kirkkoherra saa tehdä oikaisuvaatimuksen ja kirkollisvalituksen kirkkoherran välittömän vaalin ja seurakuntavaalien vaaliluettelosta sillä perusteella, että joku on virheellisesti jätetty pois vaaliluettelosta taikka virheellisesti merkitty siihen äänioikeutta vailla olevaksi tai äänioikeutetuksi.

11 §

Tiedoksianto

Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja tai alistus- tai valitusviranomaisen päätös on asetettu yleisesti nähtäväksi.

14 §

Oikaisuvaatimus- ja valitusoikeuden rajoittaminen

Muutosta ei saa hakea oikaisuvaatimuksella tai valittamalla:

4) tuomiokapitulin päätökseen, jonka se on tehnyt 6 luvun 11 §:n 2 ja 3 momentissa, 8 luvun 1 §:n 2 ja 3 momentissa, kirkkojärjestyksen 2 luvun 3 §:ssä ja 9 §:n 2 momentissa, 6 luvun 14 §:n 2 momentissa, 17 §:n 2 momentissa, 22 §:n 3 momentissa, 24 §:n 1 momentissa, 30 §:n 1 momentissa ja 38 §:ssä, 9 luvun 7 §:ssä, 19 luvun 11 §:ssä ja kirkon vaalijärjestyksen 2 luvun

30 §:n 3 momentissa, 62 §:n 1—4 momentissa ja 63 §:n 3 momentissa tarkoitetuissa asioissa, eikä päätökseen, joka koskee kirkkojärjestyksen 6 luvun 12 §:ssä tarkoitetun pastoraalitutkinnon, ylemmän pastoraalitutkinnon ja seurakuntatyön johtamisen tutkinnon suorittamista;

6) hallinto-oikeuden päätökseen, joka koskee kirkkoherran välittömän vaalin tai seurakuntavaalin vaaliluetteloa;

Muutosta ei saa erikseen hakea oikaisuvaatimuksella tai valittamalla kirkkoherran välittömän vaalin vaaliehdotukseen, josta säädetään kirkkojärjestyksen 6 luvun 20 §:n 1 momentissa.

15 §

Vaalituloksen oikaiseminen

Jos luottamushenkilön tai viranhaltijan vaalissa on menetelty lainvastaisesti, vaali on kumottava. Jos virheellisyys koskee vain vaalin tuloksen laskemista, vaalin tulos on määrättävä oikaistavaksi. Jos piispanvaalissa, kirkkoherran välittömässä vaalissa, seurakuntavaalissa taikka kirkolliskokousedustajan tai hiippakuntavaltuuston jäsenen vaalissa on menetelty lainvastaisesti ja tämä on saattanut vaikuttaa vaalin tulokseen, vaali on määrättävä toimitettavaksi uudelleen, jollei valitusviranomainen voi oikaista vaalin tulosta.

25 luku

Täydentäviä säännöksiä

10 §

Tasaäänät

Äänien jakautuessa äänestyksessä tasan päätökseksi tulee mielipide, jonka puolesta puheenjohtaja on äänestänyt. Viranhaltijan virkasuhteen irtisanomista, purkamista ja raukeamista sekä papin 5 luvun 3 §:n 2—4 momentissa tarkoitettua pappisvirkaa koskevassa asiassa ja 6 luvun 29 §:ssä tarkoitettua lehtorin virkaa kos-

kevassa asiassa ratkaisee kuitenkin se mielipide, joka on lievempi.

Jos vaaleissa äänet tai vertausluvut menevät tasan, ratkaisee arpa. Kirkkoherran välillisen vaalin sekä kappalaisen ja vakinaisen lehtorin vaalin osalta voidaan kirkkojärjestyksessä säättää, että äänten mennessä tasan tuomiokapituli nimittää jonkun eniten ääniä saaneista hakijoista virkaan.

Jos virka tai luottamustoimi täytetään ehdollepanon perusteella, äänten mennessä vaalissa

tasan valituksi tulee se, joka on asetettu ehdolle toisen edelle.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20_____.

Ennen lain voimaantuloa haettavaksi julistetun viran täytössä sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 1 päivänä lokakuuta 2013
